

Slovenski Informativni list v Australiji.
Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Brisbane, Hobart.

Vol. IV. No. 7. JULY, 1955

Organ of the Slovenian
Community in Australia
"THOUGHTS"

Registered at the G.P.O. Sydney for
transmission by post as a periodical.

MISLI, G.P.O. Box 553, Sydney, N.S.W.

GOSPODARSKI KRIMINAL V SLOVENIJI

Gospodarski kriminal zbuja čimdalje večjo pozornost v Jugoslaviji.

Z gospodarskim kriminalom se po komunističnem slovarju označuje vsa kazniva dejanja, s katerimi se na kakršenkoli način oškodujeta narodno gospodarstvo in ljudska imovina (tatvina, poneverba, goljufija na račun družbene imovine, zloraba uradnega poslovanja, nevestno gospodarsko poslovanje, nevestno upravljanje službe, nedovoljena trgovina, špekulacija itd.)

Po desetih letih komunistične uprave v Sloveniji se posamezne vrste teh kaznivih dejanj in oblike, v katerih se pojavljajo, iz leta v leto menjajo, njih število pa vedno raste. V letu 1954 je bilo v Sloveniji izmed vseh obtožencev, ki so bili izročeni sodišču, 26% obtožnih zaradi kaznivih dejanj gospodarskega kriminala s skupno škodo, ki jo je sodišče ugotovilo, 340 milijonov dinarjev. Dobremu poznavalcu razmer pa je znano, da je ta škoda minimalna, saj veliko kaznivih dejanj, ki so jih zagrešili vplivni člani KP, niso bila razpravljana pred sodiščem. Pred sodišče se običajno postavijo mali upravitelji ali direktorji, delavci, uradniki, vratarji, čuvaji in le redko člani KP, in še to samo male ribice.

V Mariborski tekstilni tovarni je skupina ljudi zakrivila tatvine tekstilnega blaga v vrednosti 13 milijonov dinarjev. — V Predilnici je druga skupina pokradla blago v vrednosti 3 milijonov dinarjev. Direktor podjetja pa se je še privatno bavil z nakupom tujih valut v milijonskih zneskih, ki jih je nato vtihotapil v Avstrijo. — Komercialni direktor lesno — industrijskega podjetja je poneveril okrog 2 in pol mil. dinarjev. — V podjetju „Rog“ so si poedinci prisvojili 2,300.000 dinarjev. — Nabavljač drž. železnic pa si je prisvojil več kot 3 milijone dinarjev. — Vse to samo v Mariboru.

V mlinskem podjetju v Domžalah so si mlinarji prisvojili okrog 35 ton moke. — Šef celjske cinkarne si je nakradel cinkove pločevine v vrednosti nad 1 milijon dinarjev. — V Železarni Ravne so

uslužbenci ukradli 10 kg. dragocenih vidiam ploščic v vrednosti nad en milijon dinarjev . . . itd.

Poleg klasičnih primerov tatvin ali poneverb pa v Sloveniji zelo cvete „obdaritev“. Tu ni vprašanja Dedek Mráz, pač pa Sinko Soudeleženec. Tako je podjetje v Mostu na Soči kupilo večjo količino olja ter svojemu komercialistu podarilo 200.000 din. Isto podjetje je tudi obdarilo razne direktorje in komercialiste z blagom v vrednosti 800.000 din.

Poslovanje z inozemstvom zavzema posebno poglavje. Tu ima sodišče bolj malo posla, kajti zastopniki te vrste so že bolj — zgrajeni, ki svoje žepne polnijo izven države, med štirimi stenami. Doma pa so seveda pravi svetniki. Svojim šefom prinašajo skromna darila, ki so jih kupili s svojimi dnevnici. Le začetniki končajo pred sodiščem. Tako ima Združeno trgovsko podjetje v Črnomlju svojo nakupovalca v Trstu. Ta je podpisal pogodbo, v kateri je bila navedena od 5 do 14 dolarjev za kubični meter lesa manjša cena, kakor je bila dejansko sklenjena. Prodal je tudi službeni avtomobil, s katerim je potoval, in kupil drugega, ki ga je nato prodal v Šoštanj. Razliko okrog milijon dinarjev pa je razdelil med svoje — tovariše.

Navedli smo samo nekaj manjših primerov. Samo nekaj malih ribic, ki so se spustile v kriminal ter tako saj delno hotele slediti vrhovom slavne KP. Te male ribice so ujeli ter jih postavili pred sodišče; velikih pa sodišče ne upa prijeti. Državni tožilci so vendar vsi člani KP!

Pomembno je dejstvo, da so sko-

raj vse tatvine ali poneverbe izvršene od večje ali manjše skupine ljudi. Torej od ljudi, ki soglašajo o gotovem dejanju. Začetniki teh kriminalnih dejanj so bili iz vrst partijcev, ki so dali navadnemu državljanu svetel primer nepoštenosti. Ljudje so videli razkošna stanovanja pri partijskih funkcionarjih, krasne limuzine, udobno in potratno življenje . . . poleg tega pa niso pozabili, da so rop, požig, umor, ovadustvo vzvišeni pojmi v komunistični morali; če se istim doda še nekaj malih tatvin in poneverb, se zna ta morala še bolj utrditi. Tako so jim začeli množično slediti. Strah pred kaznijo jih ne ovira. Saj vseh tudi ne morejo zapreti. Prej so zapirali politične krivce, sedaj pa so zaporji polni gospodarskih kriminalcev. Da se je ta „navada“ razširila med širše sloje, naj navedemo dva jasna primera povezanosti in soodgovornosti:

Imamo primer, ko so po kazenskem postopku ugotovili ogromno škodo, ki pa se dosledno ne izterjuje. Zakaj? Mnoga podjetja prijavljajo manjše zneske, kakor je ugotovljena škoda, ali pa se odškodninskemu zahtevku na sodišču odpovedo. Neki predsednik zadruga je na glavni obravnavi v Ljubljani prigljal le 6.000 dinarjev odškodninskega zahtevka, dokazalo pa se je, da je isti bil nad 150.000 din. V drugem primeru imamo slučaj, da se je podjetje na glavni obravnavi odpovedalo odškodninskemu zahtevku v znesku pol milijona dinarjev z utemeljitvijo, da se bodo o tem sami pogovorili z obtoženci. Seveda se bodo sami pogovorili, saj so vendar vsi prizadeti, le da so eni na obtožni klopi, drugi pa na varnem. Posledica teh kazenskih dejanj je, da so se v Jugoslaviji pojavili novi kapitalisti — milijonerji. Velika večina ljudi stalno postopa, popiva ter se zabava. Od časa do časa predsedni nekaj mesecev v zaporu, nato pa gre malo na oddih . . . na počitnice, da si tako v miru vstvari načrte za bodočnost.

Gospodarski kriminal nam da

vedeti, da v Titovini nekaj ni v redu. Morda je to slabost komunističnega režima, ali pa naveličanost, neustrašnost in brezbriznost državljanov, katerim že preseda pomanjkanje in strah.

Kje tiči odgovor, nam bo pokazala bližnja bodočnost.

Celjski, NSW.

JUNIJ 1955.

Po podpisu mirovne pogodbe z Avstrijo se je znašlo 30.000 ruskih protikomunističkih beguncev, živčih v Avstriji, v strašnem položaju. Izpostavljeni so komunističnemu terorju in smrti, v zameno pa so Sovjeti obljubili, da bodo izpustili 600 avstrijskih vojnih ujetnikov . . .

Po členu 5 mirovne pogodbe, na katerega so Avstrijci že pristali, je avstrijskim oblastem prepovedano nuditi kakršnokoli pomoč beguncem, ki bi se hoteli vrniti. Mnogi ruski begunci so neinvalidi in starci, katerim ni mogoče prebegniti in se izogniti nasilni vrnitvi.

Spominjajoč se masovnih pokoljev svojih nesrečnih rojakov, ki so bili nasilno vrnjeni po Yaltskem dogovoru, so ruski begunci pripravljani zapustiti domove, imovino in delo ter poiskati varnega zatočišča kje drugje. Toda zanje ni nikjer prostora . . .

Andrej Traven, N.S.W.

NEODVISNOST NEMCIJE

Po desetih letih okupacije je Nemška zvezna republika (Zahodna Nemčija) zopet dobila neodvisnost. Neposredne posledice tega dogodka so vzpostavitev nemške oblasti nad celim življenjem v Nemčiji, nad Nemci in okupacijskimi silami, ki ostajo še vedno v Nemčiji kot gostje in branitelji. Vzpostavljena bo zopet nemška vojska v okviru Severnoatlantske organizacije in Zahodno Evropske zveze. Poleg suverenosti nad 50 milijonov Nemcev ima Zvezna nemška republika tudi pravico vzpostaviti svoj pravni red nad 600.000 bivših okupacijskih sil. Zahodna Nemčija bo imela 12 divizij z okoli 400.000 vojakov, 80.000 letalcev z 1300 letali in obalno mornarico z 20.000 mornarjev. Zahodne sile bodo še nadalje okupirale Berlin do končne zedinitve zahodne in vzhodne Nemčije in drugih problemov v zvezi z odnošaji s Sovjetsko Zvezo.

Osojbe bivših okupacijskih sil izgubi vse privilegije in posebne pravice in bo odslej odgovorno nem- (Naprej glej str. 2.)

Misli

v PADDINGTON TOWN HALLu
SLOVENSKO PLESNO ZABAVO

na predvečer Velikega šmarna,
v nedeljo dne 14. avgusta —

Opozorilo: ZACETEK ob 5 uri do 11 zvečer.

Rezervirajte pijačo in prostore.

Telefonirajte na FB 4202 med 7 uro zjutraj in 6 zvečer in v soboto do 12. Ali na G.P.O. Box 553.

Čisti dohodek gre v sklad Misli.

prirejajo

(Nadaljevanje uz str. 1.)
škimi sodiščem pod nemškimi pravnimi redom. Doslej je morala Nemčija plačevati te čete kot stroške okupacije, odslej pa bodo morale vzdrževati USA, Velika Britanija in Francija te čete na lastne stroške. Nemški parlament sedaj lahko spremeni ustavo brez dovoljenja okupacijskih sil, in nemška vlada lahko vzpostavi diplomatske odnose s komurkoli hoče.

NEODVISNOST AVSTRIJE

Kakor so zahodne sile več ali manj vsilile nezavisnost Nemčije, tako se je Rusija končno odločila, da stori isto z Avstrijo. Zahodni zavezniki so skozi leta poskušali brez sadov pregovoriti Rusijo, da preneha z okupacijo Avstrije, toda Rusi so stalno negativno odgovarjali. Okupacija Avstrije jim je po mednarodnih pogodbah namreč dajala pravico za vzdrževanje oboroženih sil na Madžarskem in v Romuniji. Naenkrat pa se je Rusija odločila da da Avstriji prav ono svobodo, za katero so se zahodne sile toliko borile.

Zahodne sile so se naravno vprašale, čemu naenkrat taka izprememba v ruskem stališču.

Rusija je spoznala, da ne more zaustaviti razvoja dogodkov v Zahodni Evropi z vzpostavitvijo neodvisnosti Zahodne Nemčije in njeno vključitev v Severno atlantsko zvezo. Temu diplomatskemu uspehu Zahoda so postavili nasproti še večje zedinitev lastnih satelitov. Sklicali so na Varšavsko konferenco Poljake, Čehoslovake, Rumune, Bolgare, Vzhodne Nemce, Madžare in Albance. Celo Kitajci so poslali svojega predstavnika. Varšavska konferenca je „vzpostavila“ skupno poveljstvo in vskladitev vojnih sil Rusije in članic tega vzhodno evropskega bloka. Za vsakogar, ki pozna položaj vzhodnega železnega zavora, je jasno, da je to le prazna pravna oblika za vse ono, kar imajo Rusi dejansko že 10 let v rokah. Edina pridobitev je vključitev Vzhodne Nemčije v ta blok.

Po določilih mirovnih pogodb z Madžarsko in Romunijo je imela Rusija pravico vzdrževati v obeh državah svoje čete za obrambo svojih okupacijskih sil v Avstriji. Sedaj, ko je okupacija Avstrije končana, bi morala Rusija povleči vse te svoje čete. Po določilih Varšavske konference pa bodo te čete ostale tam, da „branijo“ te dežele pred Zahodom. Ravno tako bodo ruske čete na Poljskem, ki so bile doslej tam, da branijo prometne zveze z okupacijskimi silami v Vzhodni Nemčiji, ostale še nadalje na Poljskem, toda sedaj le kot del „Združene komande“.

Zahvala

Gospod in gospa Sevšek sta naprosila Uredništvo Misli, naj se v Mislih zahvalimo rojakom za vso velikodušno pomoč in toplo sočutje, ki so jo nudili svojemu rojaku v nesreči! Iskrena zahvala!
Družina Sevšek.

Za Sevškovo družino so naknadno še darovali: Tone Irgel £1-0-0, M. Novak £0-10-0, Neimenovani £0-10-0. Vsi iz Viktorije. Iskrena zahvala!

Podpore za delo nesposobnim (bolnim) in brezposlenim

Zakon o podporah za bolne in brezposelne je prišel v veljavo v aprilu 1944. Prva izplačila teh podpor pa so se začela šele julija 1945.

Vse osebe, ki so zaradi začasne nesposobnosti za delo ali brezposelnosti ostale brez rednega zaslužka, so upravičene dobiti zgoraj omenjene podpore.

Obrazec prošnje za podporo (Application Form) lahko dobite na Commonwealth Employment Offices vašega kraja. Važno je, da omenjene prošnje vložite na Commonwealth Employment Office kraja, kjer stanujete, in sicer pri Social Services Officer — to je uradnik, ki opravlja vse te zadeve.

Tedenske podpore ter poleg tega dovoljeni tedenski dohodki so sledeči:

Starost	Upravičenec	Žena	Otrok	Skupno	Dovoljeni dohodki
Neporočeni:					
Do 17 let	30/-	—	—	30/-	5/-
Do 18 let	30/-	—	—	30/-	10/-
Do 21 leta	40/-	—	—	40/-	15/-
Od 21 leta naprej	50/-	—	—	50/-	20/-
Poročeni:					
	50/-	40/-	5/-	95/-	20/-

Dodatno podporo (ki ne presega £2-0-0 na teden) lahko dobijo oni upravičenci, ki imajo vsaj enega otroka pod 16 leti ter ne dobijo podpore za ženo ampak imajo le gospodinjo, ki je odvisna od njih, toda ni v službi pri upravičencu. (Vdovec z otrokom ter oseba, ki mu gospodinji, n.pr. njegova mati, sestra, i.t.d.)

Kdo so upravičeni za podpore:

Upravičenec mora biti star 16 let ter ne več kot 65 (ali 60 let, če je ženska) naseljen v Avstraliji vsaj 12 mesecev vstevši dan, ko vloži prošnjo za podporo ali vsaka oseba, ki se namerava naseliti za stalno v Avstraliji. (Vsi naši rojaki so torej upravičeni.) Ne sme pa sprejemati starostne ali invalidske podpore, podpore za vdove ali podpore za jetične.

Premoženjsko stanje:

Podpore so enake za brezposelne in bolne. Means test (preizkava dohodkov) pomeni, da upravičencu odtrgajo od podpore znesek, ki presega dovoljne dohodke določene skupine.

Ta preizkava dohodkov pa se nanaša samo na dohodke ne pa na lastnino. Vrednost upravičenčeve hiše in vseh ostalih posestev ne pride v poštev pri določevanju višine podpore, če pa upravičenec prejema kakršne koli dohodke n.pr. stanarino, se ta smatra hot dohodek.

Različne državne podpore kot materinska, otroška, zdravniška, bolniška niso dohodki.

Podpora za brezposelne.

Upravičenec mora biti nezaposlen, — toda ne zaradi sodelovanja pri kakršni koli stavki, — mora biti sposoben in pripravljen sprejeti primerno delo ter je za podvzel vse potrebne mere, da dob

zaposlitev ter se je vpisal (registered) za delo pri Commonwealth District Employment Office, torej v kraju kjer stanuje.

Podpore izplačajo od vključno sedmega dneva, ko je upravičenec ostal brez dela, ali od dneva, ko je vložil prošnjo, kar je kasneje.

Podpore dobiva upravičenec toliko časa, dokler je nezaposlen, ter je sposoben in pripravljen sprejeti vsako ponujeno primerno delo.

Dohodki (glej zgoraj „Premoženjsko stanje“) za brezposelno podporo pridejo v poštev dohodki upravičenca in njegove žene. A kjer sta upravičenec in žena za stalno ločena pa dohodki žene nimajo nobenega vpliva na višino podpore upravičenca.

Podpora za bolne.

Upravičenec mora biti začasno onesposobljen za delo zaradi bolezni ali nesreče ter je prav iz iste

ga vzroka zgubil vsak zaslužek. Podpore dobi vsak upravičenec, ki dokaže z zdravniškim spričevalom (zdravnik mora biti zakonito priznan), da je začasno nesposoben za delo.

Poročena ženska nima pravice do iste podpore, če je možno, da jo mož zadostno vzdržuje. V slučaju, da jo mož lahko le delno vzdržuje, pa zavisí višina podpore od okoliščin.

Podpora za bolne se izplačuje toliko časa, dokler je upravičenec bolan ter začasno nesposoben za delo. Če pa je bolna oseba za stalno onesposobljena za delo pa mora ista vložiti prošnjo za invalidsko podporo namesto podpore za bolne.

Podpore za bolne izplačajo od vključno sedmega dne od dneva, ko je upravičenec bil onesposobljen za delo, ako je bila prošnja vložena v teku 13 tednov od dneva prestopa dela. Če prošnja ni bila vložena v teku 13 tednov začne izplačevanje podpore z dnem vložitve prošnje — razen v posebnih slučajih, če opustijo zamudo.

Dohodki (glej „Premoženjsko stanje“) za podporo bolnim pridejo v poštev samo dohodki upravičenca.

Plačilo odškodnim, (Compensation).

Plačilo odškodnim (vključno delavsko okškodnino ali vseh ostalih odškodnin, ne računata se izplačila, za katere je upravičenec plačal posebej) za onesposobljenost zaradi katere upravičenec zahteva podporo se ne smatra za dohodke ampak jih takoj odtrgajo od podpore, ki bi bila drugače izplačana.

Med tem, ko je treba čakati na odločitev, ki bo določila višino odškodnine, škode, i.t.d., bo podpora za bolne izplačana, pod pogo-

jem seveda, da bo vsa ali pa del izplačane podpore povrnjem državi iz zneska prejete odškodnine.

Prošnja za Delavsko odškodnino (Workers Compensation), ki je bila vložena v teku 13 tednov od dneva onesposobljenosti upravičenca, se smatra kot prošnja za podporo za bolne, ki se izplačuje od dne vložitve prošnje.

Podpora za jetične. — Podpora za bolne se ne izplača za vso dobo, v kateri upravičenec prejema podporo za jetične.

Posebne podpore.

Posebno podporo izplačajo v izrednih okoliščinah, kadar oseba, ki prosi za podporo, ni upravičena na brezposelno ali podporo za bolne in v naslednjih okoliščinah: starost, telesna ali duševna onesposobljenost, družinske razmere ali katerikoli drugi vzrok, ki preprečuje, da si oseba zasluži zadostna sredstva za preživljanje.

DOBRO SI ZAPOMNITE:

1. javite takoj vsako nezgodo;
2. pojdite takoj na pregled k vašemu zdravniku;
3. če ostanete brez dela, javite to takoj na Commonwealth Employment Office v vašem kraju;
4. če boste imeli kakršne koli težave glede vaših zahtev za odškodnino, javite to zastopniku vašega kraja.

M.L., N.S.W.

SKLAD MISLI

V sklad Misli so poleg naročnine (naročnina se ne objavlja) darovali:

Slovenski klub v Melbourneu £20-0-0
Pavla in Vladimir Jelerčič, Anton in Marija Vekar — po £4-0-0; Lojze Lah, Darko Skoberne, M. Tumpej — vsak po £2-0-0; Janez Ambrožič, Jože Brodnik, Justina Costa, Edvard Dekleva, Miha Dekleva, Cvetko Falež, Edvard Golja, družina Hoiker, Franc Horvat, R. Hosič, Alojz Jereb, Dušan in Danica Karbič, Franc in Erna Lulik, Ivan Mavrič, Dr. Emil Miglič, Vladimir Nanos, Ivan Ribaš, Stanko Sedevečič, Franc Tomažič — po £1-0-0; Andrej Čuš, Anton Dermota, Rudolf Flajban, Marjan Pahor, Ludvik Pirnat, družina Eme Kowalski — vsak po £0-10-0 in Stanislav Gerbec £0-5-0.

Vsem pristržna zahvala!

IZ GLAVNE PISARNE SLOVENSKEGA DUHOVNIKA

Prijetno sem bil presenečen nad odzivom rojakov, ki so se odzvali moji osebni prošnji in uvideli najnost vozila. Vsem tistim, ki so mi že darovali in onim, ki se bodo še odzvali bom kasneje poslal potrdilo o prejemu in osebno zahvalo.

★

Že večkrat so me oblasti in razne kompanije vprašali po raznih osebah, če jih poznam in če lahko dam kako priporočilo o njih značaju in poštenju. Prosim in sporočam, naj se nihče ne sklicuje name, če osebe vsaj bežno ne poznam.

pater Rudolf, ofm.

Popravek: V zadnji številki Misli na strani 3 kolona 4 smo objavili pesem „Popotnikova želja“ pri kateri je stavec izpustil avtorja — g. Vladimir Nanos, Vic.

Adolf VADNJAL, Vic.

Na zadnjem razpotju

6. (Izkušnje in primerjave)

IV. Krščanstvo in napredek.

„Napredek in prosveta,
to naša bo osveta.”

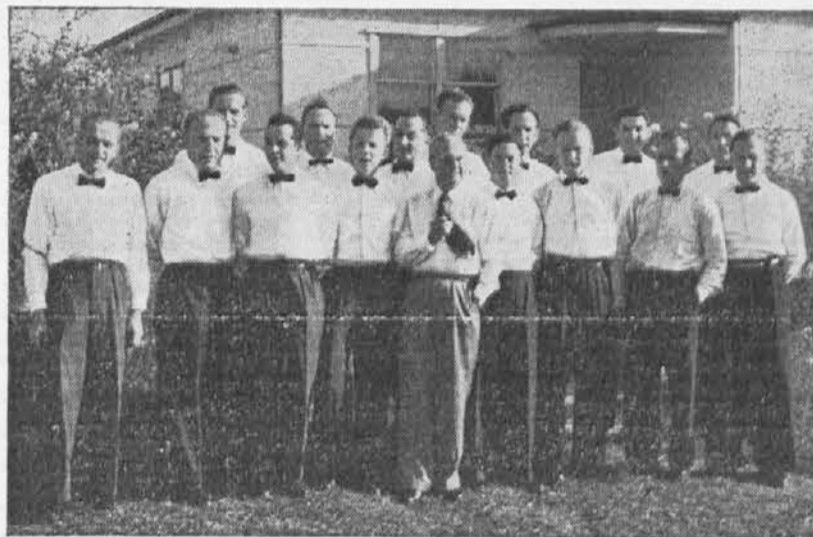
Anton Aškerc.

Z umom obdarovani človek je od vsega početka stremel naprej, to je, skušal je napraviti boljšega samega sebe in vse, kar mu je v življenju rabilo. Mogli bi torej govoriti o dolgih vrstah napredka, kolikor je panog in smeri človekovega udejstvovanja; v glavnem se da videti tri smeri napredovanja; izpopolnjevanje človekove osebnosti, izpopolnjevanje znanja in izpopolnjevanje sredstev. Kristus je dotedanje tavanje v temi spremenil v jasno pot, ko je človeštvu razodel Boga in ogromno moč človekovega duha, če gre za Njim. „Bodite popolni, kakor je popolen vaš Oče v nebesih”, je dejal. S tem je človeštvo napotil k edinemu pravemu in pristnemu napredku, izpopolnjevanju človekove osebnosti. Osebnost je duh, a duh je sila, ki gospodari nad telesom in materijo. Krščanski dobi je bila gojitev in izpopolnjevanje osebnosti najvažnejša stvar in mirno lahko trdimo, da je tak poudarek na človekovi osebnosti značilna poteza krščanstva, ki tega razlikuje od vseh drugih verskih smeri. Dejstvo, da je krščanska doba zanemarjala ostali napredek, ki ga moremo imenovati zunanjega, se ji ne more šteti v zlo. Napredek je bil tu kljub temu, počasnejši sicer, a zato solidnejši, ker povezan organsko s človekom. Naša racionalistična doba izkazuje silno napredovanje v znanju, zlasti onem, ki se tiče fizičnega sveta ter izpopolnitvi nešteti sredstev, ki se jih rabi v življenju. Tako je v kratkih par stoletjih napravilo človeštvo ogromen korak naprej v prirodoslovnih vedah, matematiki in v vsem tem, kar nazivamo s skupnim imenom tehnika. Ni potrebno natančneje baviti se z rezultatom tega velikega napredovanja, saj človek trči na vsak korak ob moderne tehnične pridobitve, o katerih včasih človeštvo ni upalo niti sanjati. Toda eno dejstvo treba na tem mestu z vsem poudarkom povedati. Danes je življenje težje, mnogo težje, kot je bilo kdajkoli prej vkljub današnjemu velikanskemu napredku. Vsakovrstni stroji, ki naj bi nam delo lajšali, nič ne pomagajo. Delo je težje kot je bilo v temnem srednjem veku in če je delovni čas krajši, so delovni pogoji stokrat bolj nezdravi. Stroji torej niso razbremenili trdot življenja, temveč so ljudem naložili nova, težja bremena. Vse kar je mogoče dobrega reči o strojih je to, da so strašno pospešili tempo dela in življenja: nekdanji meseci so se spremenili ne samo v dneve, temveč celo v ure. To je stvar, nad katero se moramo globoko zamisliti. Današnji svet je, kakor pilot letala ali vozila, ki dirka za novim rekordom, dokler ne trešči mrtev na zemljo. Tako bo treščil svet v svojo pogubo, če svoje dirke

ne bo pravočasno ustavil. Vprašanje je, ali to sploh more storiti. Kristus ve, da je mogoče in kako je mogoče. Kristus ve, kje je napaka v današnjem silnem tehničnem stroju.

Današnja doba priznava samo zunanji napredek; napredek znanosti in tehnike. Napredek posameznika ne samo mu ni mar, temveč skuša celo preprečevati razvoj človekove individualnosti. Naša doba trdi, da je smatrati za napredek samo ustvarjanje materialnih vrednot, ki se jih more človeštvo posluževati, izpopolnjevati in izročiti sledečim rodovom. V tem smislu krščansko izpopolnjevanje osebnosti ne samo ni napredek, temveč velja celo za nazadovanje v gotovih okoliščinah. To je očitna in usodna zabloda.

Izpopolnjevanje osebnosti je stvar vsakega posameznika; vsakdo mora svojo pot začeti od začetka

Slovenski pevski zbor „Škrjančki”, Wollongong, N.S.W.

in iti po njej dokler ne omaga. Ta napredek ni deden: nikdo ne more nadaljevati tam, kjer je prednik nehal. Noben oče ne more reči svojemu sinu: Jaz sem prišel do tu, ti nadaljuj. Vse kar more in mora storiti je, kazati in lajšati mu pot, krščansko pot. Podeduje in izroča se iz roda v rod znanje ter izkušnje, podedujejo se sredstva, popolnosti ni mogoče podedovati.

Le če to vemo, moremo razumeti, zakaj je krščanska doba ustvarjala velike in močne ljudi, ki so od svoje strani ustvarjali veliko zgodovino, in zakaj naša doba producira take „velike” državnike, kakor so Churchill ali Atlee ali Eisenhower ali pok. Roosevelt, ki so za kristjana moralne mizerije.

Lažnjiva ideja o modernem napredku je zapeljala tudi našega ubogega Aškercja. Velik poet je bil in spočetka tudi kristjan. Nje gov zgoraj navedeni verz se je prvotno glasil takole: Krščanstvo in prosveta, to naša bo osveta. Tedaj je bil Aškerc še mož na mestu in je vedel pravičen odgovor našim narodnim sovražnikom. „Krščanstvom”, ne z napredkom, bo mo premagali vse svoje nasprotnike.

Adolf VADNJAL, Vic.

LJUBLJANA. — Po sedanji upravno — teritorijalni razdelitvi sta v Sloveniji 2 mesti, 20 okrajev in 384 občin. Povprečno pride sedaj 3809 prebivalcev na eno občino.

Po novem zakonu bo pa imela Slovenija 11 okrajev in samo 131 občin. Okraji bi bili: Celje, Gorica, Kočevje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Novo mesto, Ptuj in Trbovlje. Po številu prebivalstva bi prednjačil okraj Ljubljana, najmanjši pa bi bil okraj Kočevje s 34.965 prebivalci. Največja občina po površini bi bila Kočevje. Po številu prebivalstva pa občina Ljubljana-Grad.

NOVA GORICA. — Stanje kurilnice v Novi Gorici je obupno. Strojvodje in kurjači, ki opravijo po 12 do 18 ur nepretrgane službe,

Izpod Triglava

plačati vse stroške in še za avtomobil 5000 din.

Stara ženica K.A. — sama po smrti edinega sina, ki je padel v zadnji vojni ni mogla plačati davka. Prosila je oblasti naj počakajo saj en teden. Nič ni pomagalo. Organi „ljudske oblasti” so se pripeljali ter vdrli v gospodarsko poslopje in odpeljali slamo-reznico. Uboga ženica je potem morala plačati še njihovo požrtvovalnost in junaštvo za vdor. Res svetel primer modernizacije in progresivnosti.

TRST. — Po zanesljivih virih so v kratkem času italijanske oblasti izročile jugoslovanskim komunistom okrog 250 beguncev. Pri Trstu je neka mala skupina beguncev napadla laške karabinerje, ki so jih hoteli izročiti Titovcem ter pobegnili. Italijani so tudi vrnili nekaj beguncev, ki so bili že v taboriščih a niso emigrirali. Svetovno časopisje zelo ostro napada italijansko vlado, ki je zavzela tako nečloveško stališče do političnih beguncev. To postopanje je kršitev osnovnih predpisov človeških pravic, ki so vzakonjeni v mednarodnem pravu.

LJUBLJANA. — Na podlagi uradnih statističnih podatkov navajamo nekaj cen na živilskem trgu v Sloveniji:

Fižol: od 60 din (v Murski Soboti) do 110 din (v Ljubljani, Kopru, Gorici)

Krompir: od 18 din (v Murski Soboti) do 26 din (na Jesenicah)

Čebula: od 50 din (v Ljubljani) do 70 din (v Postojni)

Med: od 300 din (v Kočevju) do 460 din (v Mariboru, Trbovljah)

Solata: od 110 din (v Kopru) do 160 din (v Celju)

Jajca: od 16 din (v Ptujju) do 25 din (v Kočevju).

KRONIKA IN ZAPISKI

Rojenice so obiskale

v New South Walesu

družino g. Danila in ge. Petronele Marinič; prvorojenca so krstili na ime Peter Daniel;

družino g. Franca in ge. Silvane Blažević; hčerko bodo nazvali Sonja-Jovana.

Družini g. Oskarja in Evgenije Metlikovec se je rodil sin — prvorojenec, 12. julija.

v Viktoriji

Družino Petra in Ivce Mandelj je 28. maja razveselila hčerka, ki bo dobila ime Anica.

v Južni Avstraliji

družino g. Ignaca in ge. Lote Ahlin je razveselil sin-prvorojenec. Čestitamo!

Poročili so se:

v Južni Avstraliji

g. Pavel Zavrl z gdč. Eleonor P. Davis;

v Viktoriji

g. Dušan Vran in gdč. Ernesta Prelec — 28. maja;

PORAVNAJTE NAROČNINO

nimajo primerne prostora za počitek, da o higieni sploh ne govorimo.

Umivalnica in kopalnica sta v skrajno slabem stanju, prav tako je tudi pomanjkljiva oprema oziroma garderoba za delavne obleke.

Oblačilnica je podobna kmečkemu kozolcu na odprtem polju. Čakalnica za službeno osebje, ki čaka na vlake, je podobna umazanem zverinjaku — temna soba z ozko mizo, nekaj klopmi in nekaterimi omarami je vsa oprema, h kateri lahko prištejemo še zarjavelo peč, zaradi katere pa morajo imeti odprta vrata. V tem prostoru ležijo utrujeni delavci vse križem po miži, klopeh in tleh. Čez speča cloveška bitja pa lazijo miši in podgane. Na zadnji sindikalni konferenci so delegati povedali, da ni redek primer, ko ponoči grizejo podgane spečim železničarjem nohte na nogah. Člani „slavne” KP pa živijo v razkošnih stanovanjih ter trobijo o lepem življenju v Titovem rajju.

IZ BELE KRAJINE. — V Titovini se mora plačati davek. Isti se ne odmerja po zaslužku pač pa ga določajo „ljudski organi”. Ako se davka ne more plačati sledi — rubež. Kdor ne plača davka v roku 8 dni po prejemu položnice ga pridejo rubiti. Prizadeti mora

v New South Walesu
g. Karlo Mezgec z gdč. Nerino Jerman — 14. maja v Berali;
g. Srečko Krapež in gdč. Jakša Milat — 4. junija v Liverpoolu;
g. Vinko Brkovec z gdč. Gigliolo Tudorin — 25. junija v Bankstownu.

G. Janez Perko z gdč. Danico Plesničar v St. Mary's Cathedral, Sydney, dne 23. julija.

Čestitamo! Sreče, uspeha in zveste ljubezni na vašo pot!

Zaročili so se aprila gdč. Lotte Staudinger z g. Jelte Balkar; gdč. Metka Grassmajer z g. Bruno Staudinger. — Čestitamo!

Srebrno poroko v krogu svojih dragih sta v Blacktownu praznovala dne 4. junija g. Ludvik in gospa Šmuc. — Čestitamo!

Mednarodni nogometni sodnik g. V. Mrdjen je z velikim uspehom vodil tekmo med dunajskim Rapidom in reprezentanci N.S.W. — Rapid je z lahkoto premagal NSW z rezultatom 7:1. Našemu rojaku čestitamo ter želimo še mnogo takih uspehov!

Na operaciji je bil v Melbournu g. Herman Laurenčič.
V Sydneyju je bila operirana ga. Ana Baronecki roj. Černe.
Peter BIZJAN, doma pri Vhrniki—25 let star, se je hudo ponesrečil na postaji Menangle v N.S.W. in se zdravi v bolnišnici v CAM-DENU.

Ga. Arzenšek iz Bankstowna je bila na težki operaciji.

Gospa Alojzija Žakelj je bila na operaciji.

Ga. Hedviga Stante — Geelong — je že dalj časa težko bolna.

Mala nečakinja Žakljeve družine v Adelaidi je zelo težko bolna v bolnišnici v Melbournu.

Gospa Alojzija Žakelj je bila na operaciji.

Okrevanim čestitamo! Ostalim želimo skorajšnjega zdravlja!

Printed by Publicity Press (1938) Pty. Ltd. 71-75 Regent St., Sydney, for the Publisher, Rev. R. Pivko, 66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.

Publisher: Rev. R. PIVKO
66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.
(za cerkvijsko St. Francis na Oxford Street)
FA7043—FA7044

Pri kupovanju hladilnikov, štedilnikov, najnovejših šivalnih strojev, aparatov za britje, radio aparatov, likalnikov i.t.d. se obrnite na rojaka:

KARL BEZJAK
124 CUMBERLAND ROAD,
AUBURN, N.S.W.

Nudim vam navedene predmete po najugodnejših cenah in odplačilnih pogojih.

ZASTOPNIK FIRME DR. J. KOCE, PERTH, W.A., ZA N.S.W.
Za vsa naročila darilnih paketov iz N.S.W. potom firme Dr. J. Kocce, Perth, W.A. se obrnite direktno na:

R. OLIP

c/o. G.P.O. Box 553, SYDNEY, N.S.W.
ali

44 Victoria St., POTTS POINT, SYDNEY, N.S.W.
kjer dobite tudi informacije in pomoč glede emigracijskih poslov, prošelj za poklice (Landing Permit), prošelj za državljanstvo, itd.

CENIK

za pošiljanje paketov preko Trsta v Jugoslavijo

DR. JURE KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

Z ozirom na res odlično kakovost blaga, hitro in sigurno dostavo paketov, so naše cene najsolidnejše.

Cene za kg:		Cene za gr. ali kom.:	
Moka bela 00	1/9	Marmelada marelna	500 gr. 3/6
Sladkor kristalni	2/3	Sardine v olju	200 gr. 2/2
Riz v kockah	2/8	Limona v prahu	100 gr. 1/-
Riz „Splendor Brillato“	3/2	Cimet v prahu	100 gr. 3/-
Riz „Carollina“	3/10	Caj Ceylon	100 gr. 3/-
Spaghetti la	3/-	Popper v zrnu	100 gr. 4/-
Zdrob beli	3/4	Paprika	100 gr. 3/-
Zdrob kuruzni — polenta	2/-	Milo „Palmolive“	100 gr. 1/4
Kava „Santos extra“ la	20/6	Kokosja juha	100 gr. 1/4
Kava „Minas“ la	18/6	Vanilija v stroku	1 kom. 1/3
Kakao holandski	15/-	Milo za britje	60 gr. 2/-
Cokolada navadna	15/6	Copic za britje	1 kom. 7/-
Cokolada mlečna	16/-	Aparat za britje	1 kom. 7/-
Karameli — bonboni	10/-	Britvice „Gillette“	10 kom. 3/-
Rozine — grske	5/-	Zobna pasta, vel.	1 kom. 3/-
Smokve (fige) suhe	5/-	Zobna sčetka Nylon	1 kom. 3/-
Mandeljni olusenci	12/6	Britva „Solingen“	1 kom. 22/-
Slanina suha mesnata	11/-	Glavnik moski ali ženski	1 kom. 2/-
Ogrska salama la	24/-	Sukanec beli ali črni	1 kom. 1/6
Sunka kuhana (konzerva)	23/-	Sivalne igle	25 kom. 1/-
Olivno olje	10/-	„Singer“ sivalne igle	10 kom. 6/-
Svinjska mast la	6/6	Nylon nogavice la	1 par 12/6
Svece cerkvene	16/-	Nylon nogavice IIa	1 par 10/-
Svece navadne	11/-	Nylon nogavice IIIa	1 par 8/-

K ZGORAJ NAVEDENIM CENAM SE DODAJO SE PREVOZNI STROSKI:

po postu:		po železnici:	
do 3 kg. netto	£0.13.0	do 30 kg. netto	£2. 5.0
do 44 kg. netto	£0.15.0	do 40 kg. netto	£2.10.0
do 9 kg. netto	£1. 3.0	do 50 kg. netto	£2.15.0
do 18 kg. netto	£1.10.0		

Opozorilo: Za vsak paket se mora placati: a) carinska taksa, ki jo lahko placate tu ako prilozite 9/- in b) odkupninska taksa, ki pa se tu ne more placati. Radi hitrejšega in tocnega poslovanja svetujemo, da svojci v Jugoslaviji placajo obe taksi (435 din.).

SPECIJALNO FRANKO PREJEMNIK:

- 1) Vreca najbolje bele moke 00, 45 kg. £4.17.0
- 2) Mast v posodi po 17 kg. £6.0.0

Opomba: Vpostevajte, da so vse cene za kolicine v kilogramih in ne v funtih (1b). Zdravila posiljamo iz Londona po vnaprej predlozenih receptih. Svojci jih prejmejo v 14 dneh po prejemu narocila. Tekstilno blago posiljamo po vnaprej izbranem vzorcu. Zahtevajte vzorce in cenik.

Tehnicne predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, kolesa (bicikle) posiljamo iz Nemcije ali Italije direktno v Jugoslavijo. Zahtevajte cenik.

Vpostevajte, da niso vazne samo cene, se vaznejse je dejstvo, da je Dr. Kocce-tova firma znana po tem, da posilja Vasim dragim doma res samo prvovrstno blago.

ZASTOPNIKA FIRME ZA VIKTORIJO:

MR. M. PERŠIČ, 222 Beaconsfield Parade, MIDDLE PARK, Vic.
MR. Z. ROME, 404 Queens Parade, CLIFTON HILL, Vic.

NAROČNINA MISLI — £1-0-0 letno

CVETJE V JESENI

10. DR. IVAN TAVČAR
velika srca. Največje takšno srce je ležalo v sredi in z umetnim cvetjem je bilo čez in čez prepreženo, da se je vse treslo, če si vzel v roko ta ponosni izdelek Maruše iz Selške doline. Med cvetjem je tičal bel listek, na katerem so bili zapisani Jenkovi verzi:

„Snoči je jokala, dan's ni vesela, to bo še stokala, starca je vzela.“
* Morda niso bili ravno Jenkovi verzi, a nekaj takega podobnega je bilo. * Omenjeno srce sem kupil Meti, manjše brez cvetja pa Lizi. Nakupil sem potem še drugih slašič. Tu in tam smo se smejali napisom, ki niso bili ravno duhoviti in tudi ne priporočljivi. Bili smo pri najboljšem delu, kar zahrope za mano raztrgan glas:

„Lisica, lisjak sta pila tobak!“

* To je tulil Urbel, drugi dve kladi pa sta še bolj skrhano nadaljevali:
„Tobaka ni b'lo, sta pila vodo!“

* Lisica! V meni je zaledenela kri. Zadnja kaplja krvi je izginila tudi Meti s cvetočega obraza in ustni sta ji bili beli ko vosek. Culica z mojim velikim srcem ji je zdrknila iz rok ter padla na zemljo. * Urbel je še enkrat zakrutil:

„Lisica, lisjak sta pila tobak!“

* V meni se je zbudila zver, ki tiči v vsakem človeku. Pri olikancu tiči sicer v temni ječi, a gorje, če jo prebije! Meni jo je tisti dan prebila. Obrnem se ter vprašam srepo, komu velja to. * „Komu?“ se zasmjeje Urbel. „Tebi in lisici, ki lazi s teboj! Pa tudi krivce boš dal sem!“ * Že je stezal koščeno roko po mojem klubuku. Meni se je vlegla rdeča megla pred oči. Z vso veliko svojo močjo — tačas sem bil prvi ljubljanski telovadec — sem ga vsekali po režečem se obrazu, da je v hipu izgubil ravnotežje ter z dolgim svojim telesom treščil Maruši iz Selške doline v obilno zalogo „malega kruhka“. * Nato sem bil bliskoma pri bratih, ju železno pograbil za tilnik, z glavama nekoliko pozvonil, da je tlesknilo in da sem kar videl, kako so se delale

bule. Pri tem sta jima kastorca odletela daleč proč. Nato sem še vsakega posebej očevaljal, da ju je zaneslo po bregu, kjer sta lovila svoje kamizolice in lovila z roko tudi po travi, da bi se ujela, kar se jima je končno posrečilo. Potem pa sta se spustila v beg. * Tudi Urbel se je medtem izvil iz desak in količev, popadel klobuček in kamizolico ter jo med grohotom množice popihal nizzdol, kakor da bi ga nosila sapa. * Bili so križarji a korajžjo so imeli samo v hitrih nogah. * Zgodilo se je torej. Doctor utriusque iuris — strokovnjak zasebne in cerkvene pravice se je stepel pri cerkveni slavnosti ter nastopil tako junaški, da mu nasprotniki še krivcev niso mogli vzeti. Večje slave v pogorju doživeti ne moreš. Ko pa sem prišel k zavesti, me je kar mraz preletaval in sram me je bilo, da si nikomur nisem upal pogledati v obraz. Končno sem pa le dvignil pogled proti nji, ki je bila prav za praz vzrok vsemu pretepu. Iz njenih oči mi je žarelo nasproti največje občudovanje in vsa srečna je vzdihnila: „Grozno zal se mi zdiš!“ * Žel sem torej največje priznanje, ker je v pogorju „grozno“ ali „strašno“ vrhunec, ki se sploh doseči da. * Prigugal se je tudi Danijel. Z junaškim pogumom je pograbil kastorec na tleh ter ga zalučal za onimi, ki so bežali. * „Da boste kaj na glavi imeli,“ je vpil, „kadar vas postavijo za strašilo v turščico!“ * Tudi Jakopin se je oglasil: „Hoj! Prav, da bodo vedeli ljudi v miru puščati.“ * Danijel pa se je obrnil še k meni, rekoč: „Dali smo jih!“ * A vse to mi ni dalo novega poguma in še vedno hudo potr sem hodil z Gore na Malenski vrh. * Med potjo me je sramežljivo vprašala Meta: „Kaj če biti, kar je napisano na srcu?“ * Čmerno sem odgovoril: „Kaj če biti? Če mlada starca vzame, joka potem. Drugega biti ne more.“ In dodal sem: „Če mene vzameš, pa boš tudi jokala.“ * V stran je obrnila obraz in ničesar ni več govorila. * Pri Posevčniku se nam je pridružil gospod Jakob. Niti z besedico ni omenjal pretepa, pač pa sva se živo spominjala časov, ko sva skupaj tičala na klopih ljubljanske gimnazije. Bil je močan in na svojo moč ošabnost ga ni minila, ko je že mašo bral in kaplanil v Poljanah. K Sovri na Videmski brod sva hodila ter zbirala ploščate kamenčke. Potem pa sva se postavila na cesto pred Vidmom in tekmovala, kdo dalje vrže. In ploščati kamenčki so žvižgali čez visoko cerkveno streho. Oba sva si pripisovala zmago; prepir pa je rešil gospod Jernej, ki je prisopihal izpod poljanskega stolpa ter si enkrat za vselej prepovedal, da bi s svojimi kamenčki razbijala opeko na župnišču ali pa še celo šipe pri škofovi sobi.

(Se nadaljuje)